

Resnične besede in dobri nasveti koroškega duhovnika.

Avstrijski škofje v svojih pastirskih listih, ki so proti gibanju „proč od Rima“ namenjeni, zagovarjajo le svoje interese, zastopajo le interese duhovske vlade ter v teh listih stanovitno trdijo, da sveta katoliška cerkev — neomadeževana nevesta Kristusova — ni kriva temu gibanju in sploh nobenemu proti njej naperjenemu napadu. Takim trditvijam pa krepko ugovarja neustrašljivi čast. gospod Anton Vogrinec, župnik v Libeličah na Koroškem. Izdal je knjigo z naslovom: „Nostra maxima culpa (naša največa krivda ali greh). Nevarni položaj katoliške cerkve, kaj je temu vzrok in kako so more ta izboljšati“. Ubogo ljudstvo se mu smili kakor Kristusu, v čegar imenu on služi in deluje. Resnično veruje, da je vera najdražja in najpotrebnejša duhovna imovina, vidi pa tudi, da ta med ljudstvom od dne do dne bolj izginja — skozi krivdo duhovništva. Prav dobro jo pogodi, ko pravi, da hudič temu ni vzrok, ker tega je ja Kristus premagal; ako je pa posvetni duh omikancev temu odvracanju duš od katoliške cerkve sokriv, tedaj duhovništvo nima po tej sokrivdi povpraševati, ker na posvetnjake ja ne more vplivati, temuč spoznati mora lastno krivdo, ker to je edina pot, po kateri zamoremo dospeti na boljše stališče. Duša človekova je že od narave verna, ako se pa od najčistejše in najpopolnše vere v stran obrača, tedaj je temu edini vzrok ta, da za to poklicane osebe vero ne oznanjujejo na pravi način ter je tudi ne gojijo. Ne smemo se pustiti slepiti od bleska in moči duhovske vlade, ki se po nekaterih deželah še najde, ubožstvo cerkve pa tajiti. To odvraca od cerkve najprej omikance za njimi pa priprosto ljudstvo (v ožjem pomenu besede), česar noben človek ne more tajiti. Krivda duhovščine, da vera propada, se zamore v dvojno razdeliti; kriv je način, kako da duhovniki vero oznanjujejo in učijo in krivo je drugič to, da vere oni sami dejanski ne izvršujejo ali pa sploh slabo. — Veronauku je župnik Vogrinec dobro polovico svoje knjige, ki na vsakej svoji strani pričuje, kako globoko je pisatelj to vprašanje preštudiral in koliko važnost da vzgoji mladine pripisuje, zato pa tudi ostro obsoja poduk veronauka na naših ljudskih in srednjih šolah ter predlaga, da se naj ta temeljito preustroji. Katekizem uči se po šolah čisto mehanično, otroci odgovarjajo na vprašanja iz katekizma kakor kakšni avtomatje, brez da bi razum o tem kaj znal, kar jezik blebeče. Škofove ali dekanove vizitacije so čisto brezpomembne, ako se ti gospodje zadovoljijo s takimi mehaničnimi odgovori šolske mladine.

Vera se izvršuje v bogočastju in v življenju in župnik Vogrinec zahteva, da se naj iz bogočastja odstranijo vse praznoverske in pohujšljive navade, odpravijo naj se praznoverske pobožnosti in vsi taki spisi, kakoršne n. pr. naši klerikalci tako radi razširjajo, ker ljudstvo se s tem le poneumnuje, ob enem se patudi vera ubija.

Izpovedovanje naj se poveri samo st. izkušenim duhovnikom, celibat pa se naj ker le tedaj, če bode celibatu konec, bo niki tudi v nravnem oziru zamogli dajati dober vzgled, kajti nečisto življenje predhovnikov je poglavitni vzrok, da vera propa.

Nadalje župnik Vogrinec neustrašljivo živijo posamezni cerkveni knezi v izobilju kakor kaki kralji, medtem ko ljudstvo stanujejo v palačah in se vozijo v krasni medtem ko ljudstvu pridigujejo: „blagoker njih je nebeško kraljevstvo!“ Ljudstvom naukom le težko ali pa čisto nič ne verjavi vidim primernih izgledov, kajti „besede le vzgledi pa vlečejo“. Škofijske vizitacije Vogrinčevim prepričanju le bahato razkazovanja in imenitnosti, sicer pa so brez. Vkljub škofijskim vizitacijam je bil razuzd. Mašek, ki je svojega župnika najprej ok. pa ga poskusil zastupati, pri cerkveni ob. čisljan in je veljal za vzornega duhovnika.

Prav odkritosrčno in možato graja Vogrinec tudi to, da so dohodki duhovnikov enaki, kajti eni imajo na tisočake dohod. pa morajo na zvižčen način izvabljeni denar, da se zamorejo preživiti, pri tem višji duhovniki polni ošabnosti in osornosti nižjim, ter se med seboj sovražijo, preganjajo in na nekrščanski način v politične boje, s čemur si sami mnogo sovražnikov. Temu še pristavlja Vogrinec: Če bi v državi gospodstvo v rokah rikalci, tedaj bi bili škofje gospodarji in velika nesreča za vso ljudstvo, prav pose. pa za nižjo duhovščino.

Čast. gospod župnik Vogrinec je storil delo in vsak pošten človek mu mora biti ležen. Hvaležni mu moramo biti za njegovo srčnost in ravnodušnost ter občudovati njegovo žato pogumnost. Priznanja od svojih pred. za to delo ne sme pričakovati in ga tudi pričakuje, pač pa preganjanje in zaničevanje zadene vsacega, kdor si dandanes upa ter resnico povedati.

Vojska med Rusi in J.

Prva japonska armada pod poveljniš. rala Kurino v severni Koreji brez ovir. 2. t. m. prišli so baje prvi japonski odd. Jalu ter se polastili ob iztoku te reke le. Widžu, brez da bi jim Rusi pri tem ka. delali. Ruski konjeniki (kozaki) so sicer gibanje opazovali, toda se niso v noben. stili temveč se nazaj proti svojej gl. umaknili. Pač pa so se sovražne prednje. 29. p. m. pri mestu Tžendžu spopadle. Japonci Ruse pregnali. Glavni stan japon. rala Kurina je mesto Andžu.